

Hallatlan olesóságok!

Ingyen! 15 frtnyi rendelmenél 1 csomag legfinomabb párizsi hölgypor.

Ingyen! 30 frtnyi rendelmenél 1 doboz legfinomabb párizsi hölgypor.

Igen fontos minden családnak!

Még soha nem kínálkozott ilyen kedvező alkalom parányi csekély pénzért a legjobb minőségű kelméket megvásárolhatni.

A nagy felhőszakadások,

melyek augusztusban hóban óriási károkat idéztek elő, különösen a morvanyági és szilészi hegyekben, hol az árvíz mindent elpusztított, az uralkodó nyomor a szegény munkások közt leirhatatlan.

Nyújtunk tehát mi is a szegény éhező munkásoknak egy kis enyhítést!

Az első és legnagyobb gyárosok által fölkérettem a szegény munkások fontartathatóság végett az ottan készült kelmék minél tömegesebb elárúztatását Magyarországra területén magamra vállaljam; s miután a kelmék oly

potom áron — csak a munkadíjért

árban bocsátatnak, ennek folytán nem kételked és biztosan számítok a magyon t. közönség üdvös pártolására, hogy a szerencsétlen munkásoknak minél több munkát adhassunk. Mély tisztelettel

Megbizások intézendők

Schiller L.

Vászon és divat nagykereskedő Sz. Fehérvártól, a szép menyasszonyhoz.

Vidéki megbízások pénzbeállítás vagy utánvétellel még az nap teljesítetek, a melyen a levél érkezik.

A címet, rendeltetési helyet, u. p. vagy vasuti állomást tövédek elhárítása miatt, kérem a legérthetőbb betűkkel kiírni! Csomagoláért nem számítok semmit.

Árjegyzéki kivonat.

1 rőf jó minőségű jó mosatú kockázott ezéma kelme női ruhának	—30	—13
1 „ „ „ „ csikos tolltartó	—28	—13
1 „ „ „ „ színes karton	—	—14
1 „ „ „ „ oxfordi kelme, ingeknek	—30	—14
1 „ „ „ „ jó minőségű chiffon	—	—10
1 „ „ „ „ angol gyolcs	—	—13
1 „ „ „ „ sárga nanking, tollnak, kiftető minőségű	—30	—16
1 „ „ „ „ fin. crephir kelme, ingeknek	—40	—20
1 „ „ „ „ legfinomabb színes madapolán	—40	—22
1 vég „ „ „ 28 rőf jó minőségű trübau gyolcs	5.50	3.35
1 „ „ „ „ 26 rőf jó minős. jó mosatú kék kockázott morva kanavász	4.95	2.35
1 „ „ „ „ 28 „ „ „ morvai hegyi gyolcs	7.50	4.40
1 „ „ „ „ jó mosatú barna kockázott morva kanavász	5.20	2.90
1 „ „ „ „ halbatáti gyolcs	6.90	3.90
1 „ „ „ „ legnehezebb szilészi vászon	10.50	6.05
1 „ „ „ „ legnehezebb rumburgi kanavász	11.90	6.50
1 „ „ „ „ széles amerikai bőr vászon	12.50	6.18
1 „ „ „ „ széles legfinomabb hollandi vászon	15.90	7.80
1 „ „ „ „ széles legfinomabb irlandi vászon	18.50	9.90
1 „ „ „ „ széles legnehezebb schönburgi vászon	28	16.50
1 „ „ „ „ széles legfinomabb hollandi vászon	18.25	10.75
1 „ „ „ „ széles legfinomabb georgsvaldi vászon	35.50	18.25
1 „ „ „ „ 30 „ „ „ széles jó minőségű chiffon	11.50	5.40
1 „ „ „ „ 30 „ „ „ széles legjobb minős. dobni. chiffon.	12.90	6.50
1 db igen jó minőségű munkás ing, színes	1.30	—55
1 db igen jó minőségű finom színes creton ing	2.10	—98
1 db fehér chiffon ing, redőzött vagy sima mell	1.95	—95
1 db fin. oxfordi ing dupla mell	2.15	1.25
1 db legfin. fehér madapolán ing dupla bélelt mell	2.60	1.35
1 db nagy levarrott finom karton paplap	3.25	1.70
1 db nagy levarrott fin. török creton paplap	3.75	1.95
1 db nagy levarrott legfin. perzsián creton paplap	4.65	2.20
1 db nagy levarrott legfin. bécsi török paplap színes pettyekkel	5.60	2.40
1 db nagy levarrott cachmir paplap	5.85	2.95
1 db kettős levarrott indis cachmir paplap	6.80	3.45
1 db egészen nagy matrász tengeri fűvel töltve	8.95	4.40
1 db egészen nagy matrász finom tiszta szőrrel	82	—11.80

Több ezer db finom szatén nyakkendő csak 5 kr.
Több ezer db bécsi török broge kendő kis leányoknak csak 3 kr.
Több ezer garnitúra ingomb csak 9 kr.
Több ezer pár kis gyermek harisnya csak 40 kr.
Több ezer pár nyers finis harisnya uraknak csak 12 kr.
Több ezer rőf legfinomabb csipke függöny ezeltű 55 most 25 kr.
Több ezer rőf „ szél. legj. mins. csikos butor esinvat ezeltű 58 m 28.

A Franklin-Társulat magyar irodalmi infészet kiadásában Budapesten (egyetem-utca 4-ik szám) megjelent és minden könyváruznál kapható:

A vadászat mestere.

Önképző gyakorlati utmutatás a vadászat kedvelői számára, vagyis rövid foglalatja mindazon elméleti szabályoknak, melyek megtanulása s megtartása mellett a vadászatot bárki a siker gyönyörével gyakorolhatja.

Saját és egy ötvenéves vadász tapasztalataiból, s jeles kuttók nyomán írt

CSERSZILVÁSI ÁKOS.

Harmadik, átdolgozott és bővített kiadás.

Ara füze 80 kr.

Haris Zeillinger és Tsa,

vászon és fehérneműek raktára

a „kék csillaghoz.“ Budapest váci utca 9. sz.

Jelen értesítéssel nagyrabecsült vevőik és a t. ez. közönség szives tudomására hozzák, hogy dusan felszerelt vászonraktárukat, kész fehérneműekkel, hölgyek, urak és gyermekek számára a legváltozatosab uj mintákban gazdagíták, kiváló gondot fordítva teljes nászkelengyek összeállítására és felszerelésére. Árjegyzéket, melyben minden czikk legutányosabb szabott ára ki van téve, kívánatra szivesen és bérmentve küldenek.

TERNO

cs. k. lottóban

egyedül csak úgy érhető el, ha birjuk ama számok comb natioit, melyeknek a húzáson ki kell jönnök. E számokból, mint egyedül tiókkal, készlettel bír az általános ismert, és magas nyeresénytulajdokkal sokszorosan kitüntetett Kreutzenburg töképezés Hohenauuban (éjszaki vaspálya), ki már maga eleget nyerve, és igen sok embert, ki az előtt nagyon kevés pénzzel bírt, gazdaggá tett. A ki tehát a legközelebbi lottóhúzásokra kiválóan jó számok közlését kívánja, melyek egy sterno-játékutastásra világosan elővannak írva, küldje be azonnal pontos címét, mire a számok küldése rögtön megtörténik. «A ki mer, az nyergiz közmondás, a miért is senki se zárja el a közelgő szerencse elől ajtaját, hanem hozasson azonnal egy terno-játék-combinatot, tegye be a számokat bizonyosan, s várja meg a sikert. 5611

ARCZBŐR.

A szépség egyik fő feltétele a szép arczobőr. Még a levestebő szép alkotásu arca is elcsúszhat, ha annak bőre kifogástalan. A legfinomabb szépség pedig csak akkor lesz kelendő méltányolva, ha a bőr és annak színe nem nélkülözi a tisztaságot, fényt és fiatal üdület. Számtalan hölgy elvesztette minden igényét a szépségre, ha arczbőre kifogásolható. Hogy ehát ez szép és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a káros kendőzők, szappanok vagy egyéb szesz és életfeszességű maradjon a bőr ugyloriz, használjuk a számos tekintély, ezek között P. eluch tanár Londonban, Rappi sanár, dr. Jünger, dr. Raminitz, stb. által ajánlt, 14 év óta szászerektől használt Lenziel-féle nyír balzsamot. Ezen kedvelt szépség- és a k

gelésével nemcsak a nemzetgyűlés tagjainak, hanem a jelenlevő nagy közönségnek is megnyerte rokonszenvét. Valahányszor a csarnokba lépett, valahányszor fölállt, hogy szóljon, mindannyiszor lelkes éljenzésekkel üdvözölték s ülésről ülésre növekedett iránta a rokonszenv, míg végre a 36-ik szavazásnál, minden tiltakozása daczára, — melyet azonban Hoar elnök egyszerűen visszautasított, — a konvenczió tagjainak többsége a republikánus párt elnökjelöltjé választotta, mely választás azonban Conkling indítványára egyhangúvá tétetett.

Garfield 1831. nov. 19-én Orangeban, Clevelandhoz közel, Ohio államban született. Szülői egy kis ültetvénynek voltak tulajdonosai. Atyja azonban már 1833-ban elhunyt s özvegyének, a nagyobb gyermekével közösen művelt kis farm nagyon szűk jövedelmén kívül, nem maradt egyebe. James a legifjabb, mikor akkorára nőtt, hogy megbirhatta, szintén kénytelen volt megfogni a kapa nyelét és az éke szarvát s verejtékével művelni örökét. De már akkor is arra gondolt, hogy szellemét kiképezi s ezt a «barefooted boy» (mezitlábás fiú) megfeszített munkával, nagy takarékoság és szorgalom mellett, el is érte. Vallási tekintetben a campbellitákhoz csatlakozott, vagyis Campbell ama követőéhez, kiknek nincsenek körülírt vallási dogmái, s a felebarátai szeretetét és ember-társai iránti jóindulatot tartják tetteik szabályozójának. Megélhetését mindenféle tudomány-szakokból adott leckeórákkal biztosította, mi mellett még szorgalmasan tanulta a jogot és a közigazdaságot.

1857/8-ban vett először élénkebb részt a politikai mozgalmakban, a midőn is határos szónoknak bizonyult s már 1859-ben beválasztották Ohio államtanácsába.

A polgárháboru kitörésekor Garfield, mint őrnagy, az unió seregébe lépett s ott nagy ovatossága és vitésége által vonta magára a figyelmet. A Chickamauga mellett vívott véres ütközetben tanúsított bátorságáért vezérőrnaggyá nevezték ki. 1862 óta, midőn kilépett a hadseregéből, mivel tényleges katona a kongresszus tagja nem lehet, kilenczszor választotta meg egymásután ugyanazon kerület a kongresszus képviselőházába, melyben, Blainnek szövetségi tanácsossá lett megválasztása után, a republikánus pártnak vezére lett. Politikai pályáján mindig körültekintő, óvatos, de egyuttal erélyes pártvezérnek és politikusként bizonyult. A fontos pénzkérdésekben mindenkor a böles és becsületesség finanszpolitikájának volt szószólója.

1868-ban az amerikai pénzügyekről tartott beszédét az Egyesült-Államok minden külföldi képviselőjének és ügynökének megküldték s Angliában oly tetszésre talált a beszéd, hogy szerzőjét a londoni Cobden-klub tiszteletbeli tagjának választotta. 1867-ben Garfield Európát is meglátogatta.

A június 22-én Cincinnatiában összegyűlt demokraták konvencziójának nem volt szüksége 36 szavazásra, hogy az elnökjelölti főállításhoz szükséges abszolút szavazattöbbség kikerüljön. Már a második szavazásnál a szavazatok kétharmada Hancock Winfield Scott tábornok mellett nyilatkozott.

Hancock a polgárháboru idején egyik legjelesebb tábornoka volt az északi hadseregének. Ő volt hőse a Gottysbourg melletti véres ütközetnek, mely Pensylvánia virágzó államát megmenté az invázió iszonyaitól és pusztításaitól.

Hancock 1824. febr. 14-én született Montgomery Countyban, Pensylvánia államban. Katonai nevelésben részesült West-Pointben. Nagyatya és atyja is katona volt s mind a kettő szerepet játszott a függetlenség és az 1812-ki háboruban. Egyik ősenek neve ott áll a függet-

lenségi okmány alatt is. Ő maga részt vett a mexikói háboruban is s mint hadnagy v tézül harczolt a Contreras és Cherubusco melletti csatákban. 1855-től 1861-ig kvártélymester volt Kalifornia déli kerületében. A polgárháboru alatt sok kitüntetésre tette magát érdemessé vitéségével; de a háboru után is, mint a katonai közigazgatás számos ágazatának kitünő ismerője, sok jó szolgálatot tett hazájának s tiszteltté tette nevét. A demokrata pártnak ama mérsékelt arnyalathoz tartozik, mely az uniónak nem ellensége s az egyes államok szélesebb autonómiáját nem kívánja odáig fejleszteni, a hol már a szövetség fölbontásától is tartani lehetne. Egyebekben is mérsékelt álláspontot foglal el s katona létere nem tért el azon elvétől soha, hogy béke időn a katonai hatalom alája legyen rendelve a polgári tekintélynek.

Tagadhatatlan, hogy mind a két párt kitünő választást csinált. Mind a két jelölt híven szolgált hazáját háboruban, békében egyaránt, s nagy mértékben kiérdemelte polgártársai tiszteletét. Hancock, mint professzionatus katona, hadi dolgokban természetesen messze felülmúlja Garfieldet, ki csak a Lincoln által fegyverrel szólitott önkényesek közt lett katonává s ott emelkedett magas katonai rangra; de Garfieldnek tagadhatatlanul több politikai tapasztalata és nagyobb államférfiúi képzettsége van, mint ellen-jelöltjének. Garfield törvényhozói működése elegendő biztosítékot nyújt, hogy Hayesnek üdvös reformpolitikáját folytatni fogja, míg a tájékozatlanabb Hancock könnyen válhatnék játékszerré az unió-ellenes, szakadásra is hajlandó demokraták kezében. Ehhez járul, hogy Garfield az eddigi egészséges finanszpolitikát bizonyára fenn fogja tartani, míg egy demokrata elnök mellett könnyen jutna diadalra az a pénzügyi rendszer, mely a déliek ama papirpénzét, melyet a polgárháboru folytatására bocsátottak volt ki, kötelező államadósságnak jelentené ki.

Magánélete mind a két jelöltnek mocoktalan és tiszta, s a mérközés a két párt között valószínűleg kemény lesz s eredménye egész valószínűséggel ma még alig volna megjósolható.

—rs.

Petőfi ifjúkori kiadatlan költeményeiből.

Kurutytyó.

I.

«Hogy fejedre pusztaságot hozzon
Isten átka, esalfa, bífnős asszony;
A ki által oly sötét gyalázat
Vonta éjbe a Kurutytyó-házat.

Hittem asszony esküvő szavának,
De hiszek már inkább karsu nádnak,
Hogy kerengő forgószél viharja
Lenge szálát földre nem csavarja.

Szűzesség a manó elhordta,
Nem köllesz már, hűtelen roszt borda!
Nem köllesz, maradj magadra, s engem —
Vagy látsz többé vagy sem életemben.»

Dörg Kurutytyó s állót, kalapácsot
És szöveget, mit izzadván kovácsolt,
Hány a sátor minden szögletébe,
S nagy szitokkal ajakán kilépe.

Útnak indul, úgy ragadja lába,
Hogy fejrő ló sem jutna nyomába;
Sír az asszony, a szegény ártatlan.
Messe a férj bujdos már távolban.

II.

Barna csapszékben Kurutytyó
Ül sötétben,
Üzni vágyván szíve kínját,
Bőr kezében.

S korty után korty, hajh, de kínja
Végtelen hív,
Senniképp sem szabadulhat
Tőle a szív.

S jó toborzó víg legények
Czifra serge,
S énekelnek sarkantyújuk
Összeverve:

«Jöszte, pajtás, közénk, csapj föl
Katonának,
Szép szolgálni a királynak
És hazának.

Életünk vidor, mosolygó,
Szép halálunk,
Ha riadtán trombitának
Harcra szállunk.

Itt a markunk, csapj belé, jer
Katonának,
Szép szolgálni a királynak
És hazának!»

S úzi ének, tánc Kurutytyó
Nagy bánatját.
A garadra önt nehányszor,
S — parolát ad.

III.

Zajos órák mámore
Hogyha széllelben,
Dúl a régi fájdalom
Annál dühösebben.
Nyugszik a tánc, hallgat a víg zeneszó,
És buvában újra sorvad Kurutytyó.

Tarka, foltos fegyvere
Rajt virit a rozsdá,
S fényesítni oly nehéz
Az istenátkozta.
«Hejh, jobb volna most kohlolni vaszesget,
Vagy heverve nyujtózokdni zug megett!»

Nézd, Kurutytyó, nézd ki jó
Látogatni téged?
Isten engem, oly alak,
Mint a feleséged.
Ő az, ő! az ártatlan férj hagyta nő,
Karján mosolyg nyájas barna csecsemő.

«Ez Kurutytyó-ivadék!»
Mond a kised apja,
És a rajkót és a nót
Kebelére kapja,
S vége nélkül, hossza nélkül pityereg,
Jókat kaczag rajt a víg újoncsereg.

Petőfi.

Hanem a költeményét a következő levél kíséretében vettük:

Tisztelt szerkesztő ur! A kik Petőfi múzsjája iránt érdeklődnek, szivesen veendik «Kurutytyó» című ifjúkori tréfás balladája közlését. Szeberényi után Gyulai Pál, Zilahy Károly, s legújabbán Áldor Imre (a «K. Csalládi Lapok» f. évi 31-dik számában) azt állítják, hogy «Kurutytyó» nyomatlanul eltűnt, elveszett.

Ez állítás téves. Petőfi Sándor több kéziratával együtt birtokomban van a «Kurutytyó» is.

Petőfi, — ha nem tévedek, — 1841. évi ősszel Pozsonyban Sopron és Pápa felé vándorolván, mely utóbbi kollegiumában aztán egy iskolai évet töltött, Pozsonyban több napon át kedves vendégem volt s baráti emlékül egy füzet versét adta nekem, egykor aszódó lak, aztán selmeci iskolatársának.

A füzetke 16 odrét alaku, czime: «Lanc versei» s áll 19 beírott lapból, végén következő tartalomjegyzékkel:

«Bucsu. — Jan. 21. 1840.
Galgaparthoz. — Gréc. Máj. 1. 1840.
Kurutytyó. — Pápa. Mart. 10. 1841.
Örök bú. — Duna Vecse. Apr. 24. 1841.
Zivatar. — D. Vecse. Máj. 8. 1841.
Ujság. — Vadas. Máj. 16. 1841.
Változás. — Vadas. Máj. 23. 1841.
Csal. — D. Vecse. Máj. 17. 1841.
Vendég. — D. Vecse. Jun. 5. 1841.

Elegia. — D. Vecse. Jun. 22. 1841.

Epigramm 1. — Ostfy Asszonya. Máj 29. 1839.
2. — O. Asszonya. Jun. 4. 1839.
3. — D. Vecse. Jun. 23. 1841.
4. — D. Vecse. Jun. 23. 1841.
5. — D. Vecse. Jun. 23. 1841.
6. — Rákos. Apr. 30. 1839.
7. — D. Vecse. Jun. 23. 1841.»

E füzetkén kívül, melyet már megírva hozott volt magával Pozsonyba, nálam tartózkodásakor még más négy kéz versét is leirta számomra. Czi-meik: «Az órágyhoz», «Boszu», «Elválás», «Álom», mindegyike «Sólyom Sándor» névaláírással. A mint ugyane névaláírással jegyezte be 1841. évi tavaszkor Selmecen e sorokat emlékkönyvembe:

«Szeretlek, mint a hold a esendes éjet,
Miként a léget a szabad madár;
Szeretlek, oh barátom, míg az éjet
Kéréből a halál a sírba zár.

Selmecz, apr. 17. 1841.

Sólyom Sándor.»

«Kurutytyó» Petőfi a pápai önképzőkörben — a mint Áldor Imre írja — 1842. tavaszutó 30-kán olvasta fel.

Tette-e ugyanazt nálam kéziratban levő többi versével is? sajtó útján közöletet-e már azok közül egyik vagy másik? — nem tudom. Csak sejtem, hogy a «Helikoni zárandok», melyről Áldor az idézett helyen azt mondja, hogy elveszett, a kezem közt levő füzetke tartalomjegyzékébe «Ujság» czim alatt van fölveve.

Ha Petőfi kéziratban nálam levő hagyományai valamelyikének közlésével szolgálhatok megszokott házi barátunk, a «Vasárnapi Ujság» számára, szivesen teendem ezentul is. — Arad, 1880. aug. 25. Neumann Károly.

Lapunk tisztelt barátját szives ajánlata folytán megkértük, hogy Petőfiék fentebb érintett, még eddig sehol meg nem jelent költeményeit, közlés végett megküldeni sziveskedjék. Szerk.

Egy nyaraló.

Emlékezés Lehmann mesterre.

Ki ne emlékeznék arra a kis groteszk, német alakra, elől-hátul kinőtt, alig négy lábnyi természetével, széles nagy vállával, mely közé rengeteg fejt volt beékelve, oly élesen markirozott sardonikus arczczal, a ki egyszer látta, annak az örökre lefotografirozott emlékezetébe, nem felejtette el soha többé. Lavater az arczra, tekintve azt mondta volna: «ez egy nagy szatirikus, a Börne fajtájából», — a mint volt is ez arczban sok Börne emlékeztető vonás, csak hogy még sokkal élesebb, sokkal kifejezőbb.

Hanem a gunyból, szatirából egy más-szemnyi sem volt az egész emberben. Az a bécsies jámbor kedély töltte el egészen, a bonhomia, melyben van ugyan humor, de minden epe nélkül. Sok jó élzet mondott, de egyet se szándékosan. Ártatlanul volt gondolva s ő maga is csak akkor vette észre, mit mondott mikor már nem teheté ki nem mondottá.

A bécsiek még most sem felejtették el azt a páratlan mondatát, mikor mint a Carl-színház egyik direktora és genialis dekorátora valamely darabhoz oly pompás díszletet festett, hogy számtalanszor kihitták. Bécsben az a szokás, hogy az ekképp megdíszelt egy kis díkezőt tart a közönséghez. Lehmann is hallani akarták, de az a mint egy kiesit megmutatta s esetenlül hirtelen meghajította magát, azonnal kisurrant ismét az állalok mögé. De a taps és kihívás újra meg újra fölívált. Lehmann biztatták, hogy csak mondjon hát néhány köszönő szót. Végre elszánta magát, kiment s a beállott legnagyobb csendben így szólt:

— Na wissen's, Rede halten kann ich
Ihnen nicht, aber ich wer' schon Ihnen was —
malen.

A ki tudja, hogy ez utolsó szónak minő komikus értelmét tulajdonít a bécsi népfelfogás, elképzelheti, mily rengeteg taps és kacaj fogadta ezt a fényes díkezőt. Lehmann nem tudta mire vélni a riadó lelkesedést, melyet szónoklata kellett s roppantul megijedt, mikor a ku-

lisszák között felvilágosítottak szavai értelméről. Vigasztalhatatlan lett s ki akart menni, hogy — mint valami országos képviselő — egy második beszédben tiltakozzék «szavainak felmagyarázása» ellen. Persze nem ezavetették ki, elég volt a szónoki babérokból.

Festett is ő aztán a bécsieknek éveken át olyan díszleteket, hogy szemök-szajók elállt belé. Beváltotta ígérését s esetével czafolta meg azokat, a kik elég gonoszak voltak szavainak más értelmét tulajdonítani.

Sokszor meglátogattam abban a festőteremben, mely a városligeti fasorban épült. Ott dolgozott ő kis könnyű zubbonyban, rengeteg meszelőkkel s hosszú vonalzókkal a kezében. Azok a vonalzó hosszabb-rövidebb könnyű deszkákból, jobban mondva lécekből állottak, melyeknek közepébe olyanforma nyél volt erősítve, mint a kapába. Ezeket rakosgatta ő bámulatos gyorsasággal ide-oda a földön kifeszített roppant vásznon s húzott mellettök fekete, barna, fehér vonalokat össze-vissza, látszólag minden terv és rendszer nélkül, közbe-közbe pörölve a segédekkel, parancsolva ezt-amazt, s mártogatva a hosszú nyelű esetet mindenféle színű festékes bögrébe, melyek szintén oda voltak a vásznonra téve. Így támadtak azok a bámulatos perspektívájú szobafalak, házak, melyeknek megvan az a boszorkánytulajdonsága, hogy kétszer-háromszor nagyobbak tünnek föl a színpadot, mint a milyen valóban. Nem csoda, valóságos boszorkánykonyhából kerültek elő, a hol a vásznonra feldölt bögréből, Lehmann mester kezének és lábának segítségével, husz perc alatt a leggyönyörűbb erdő vagy Vezuv támadt, a szerint, a mint zöld volt a feldöntött bögre vagy vörös.

A nemzeti színház drága kertjéből is egész tündérparkot kezdett varázsolni. Mindenféle lugasok, asztalok, padok, sátorok, fülkék támadtak ott egyszerre, mint valami tündérvessző érintésére. De egyszerre csak megszűnt a kertben a dekoratív irány. Az öreg Szigligeti megkérdező, hogy hát mért nem folytatja, mikor az olyan szép.

— Hja, most már magamnak dekorálok. Azaz hogy a Lincsinék. Tudja direktor ur, az ember nem el örökké. Persze ez nekem csak azóta jutott az eszembe, mióta ez a kis lányom született. Hát gondoltam, hogy ugy is van egy kis telkem a Rákoson, építék arra egy kis házikót s csinálók hozzá kertet.

— Ugyan már mire való az. Nekem is van ott telkem, de nekem eszem ágában sincs, hogy építsek. Az a borzasztó sok költség, vesződség, fáradság, gond, bosszúság. Volt már benne részem. Mit szerezzen magának az ember alkalmatlanságot? Így az ember nincs köve semmihez, lakhatik ez idén a zugligetben, esztendőre a városligetben, aztán a Svábhegyen, a Szép juhásznőnél, vagy a Margitszigeten, a hol szemének-szajának tetszik. Kiszurja a százhuszszázötven forintot s nincs semmi gondja, se adóval, se reparatúrával, se azzal az aggodalommal, hogy háza elég.

— Az mind igaz. De az ember így soha sincs «otthon». Mindig csak zsellér, vagy leg-följebb vendég. Az ember nem érzi magát idegen helyen, mint ott, a hol elmondhatja, ez az enyém, ezt én építtettem, ennek a kertnek a fáit magam ültettem, s ha úgy tetszik, lerontom, másként építem, innen ezt a fát kivesszem, átteszem amoda; ide jön ez, amoda amaz, mind, a hogy én akarom, senki benne meg nem akadályoz. Lássá direktor ur, az csak olyan, mint a gyerek. Vannak a világon szebbnél szebb, kedves, okos gyermekek. Ide is adnák, ha az ember kárné. S az ember mégis inkább csak azon van, hogy neki magának legyen. Ez aztán lehet vézna, csunya, kancsal, bambácska, még pupos is, — az embernek azért a világ minden csodaszép gyermeke közt ez a maga nyomorekja a legszebb, legokosabb, azt szereti legjobban s bizonyosan nem adná oda husz másért, a kik között pedig talán a legrutabb is százszer kedvesebb, mint az övé. Ezt én azóta tudom, a mióta a kis Lincsim megszületett. Hát így van az ember azzal a fával is, a mit maga ültet, maga nevel. Nagyon szereti azt az ember, a miről tudja: ha én nem vagyok, ez sincs a világon.

— Milyen eszejárása van ennek a Lehmannnak, — mondá Szigligeti haza felé menet. Egész este nem ment ki a fejből.

Egyszer aztán megnéztük a Lehmann mester nyaralóját a Rákoson.

Hát az aztán tökéletesen olyan volt, mintha a színpadról vette volna le. Valóságos lovagvár, csakhogy kártyából. Olyanforma rejtett kastély, a melyből Gildát lopják ki «Rigolletto»-ban. Először is sehogy se tudunk ráakadni az igazi bejárására. Egy ajtó megnyitva, a szemekelőt ajtón megint kijutottunk a ház másik oldalán. Végre egy kis alacsony szűk ajtón, melyen csak lehajolva s féloldalt lehetett bemenni, bejutottunk egy kis labirintusba. Ott-hat szoba nyílt ott egymásba, de a szobák egyike se volt nagyobb három négyszögölnél. S e kis szobákban rengeteg butorok. Egy pam-lag akkora, hogy tökéletesen betöltött egy szobát, csak nagynehezen lehetett elmenni mellette ismét egy kis ajtóig, mely üveges verandába vezetett. Ezen is áthatolva, egy nagy terraszra jutott ki az ember, mely fölött egész baldachint képezett a vadszölő, aláfutva az oszlopokon nehéz guirlandokban, melyeken át zöldre festve szűrődött be a verőfény.

Fehér, nagy agyagvázák voltak fölállítva négyszögű posztamenteken a vadszölőfüzűek között, mindenik vázában páma vagy kaktusz. E nagy tágas terraszról alacsony folyosó vezetett le a kertbe egy szép lugasba, mely fehérre festett asztalával, padjával egyuttal kuglizóház volt. Innen vonult a kuglizó a kerítés mentében. Folyosó, lugas, kuglizó és kerítés mind be volt futtatva vadszölővel, oly sűrűn, hogy záporos se vert rajta keresztül. Egyetlen vadszölő-tunnelnek látszott az egész. A lugasból egy nyílás az emeletre vezető lépcsőt mutató. Az az értsük meg egymást. Ez az emelet tulajdonképen padlás volt, hanem az ezermester ki tudta eszelni, hogy az is lakás lehessen. Szép fehérre voltak kifestve a deszkák, ugy, hogy valóságos falat mutattak, s a padlás közepe el volt rekesztve két valóságos fallal. E két fal közt egy végtelenül kedves kis szoba, melynek a hajazatra nyílt az ablaka, egyuttal ajtója, itt egy kis erkélybe végződve, melyről végig lehetett tekinteni a kerten, a rákosi telepen, ki egész a Zsivora-parkig s azon túl a híres csömöri szőlőhegyekig. Hugo Viktornak volt egy ilyen kis dolgozó padlásszobája Jernesey szigetén, hasonló kis erkélyvel s kilátással a tengerre.

E szobácskán túl ismét padlás következett, de kijárással tulfelől egy tágas áltányra. Ez az áltány vallott rá legjobban Lehmannra az egész házon.

A rákosi telep ugyanis sikon van. Kevés oly emelkedettebb hely van itt, honnan kilátás nyílnék s ha a szomszéd fát ültet vagy házat épít, azzal beszegezi a láthatárt. Lehmann a telep szélén építette föl házikóját, hol egyik oldal felől nem kellett szomszédoktól tartania. Ez az oldal volt épen a Budapest felé terülő. És oldalra nyílt az említett áltány, melyről gyönyörű kilátás van a fővárosra és vidékre. Hajnalban, mikor a budai hegyekre tűz a nap, minden egyes villa éles körvonalokban látszik, s idelelni, hogy a hajnali nyolc napsugár tüzet gyújt a svábhegyi nyaralók ablakaiban. Szép, tiszta időben, kivált éji vihar után, Buda vára a királyi palotával s lábainál Pest a Dunával és Margitszigettel oly közel látszik, hogy az ember azt hiszi, ha nagyot kiáltana, ott benn meghallanák. Innen látja csak az ember, hogy Budapestnek, a csorba, szakadékos Gellért-hegygyel, a Sváb-, János-, Hársfa-hegyekkel, tovább a szent-endrei s végül a már ködbe veszni látszó váci hegyláncokkal mily gyönyörű környéke van. Alkonyatkor a nap e bércek mögött nyugszik le, sárgapirosra festve ilyenkor a vidéket az aranyos szélű felhők közül hosszan kinyúló sugárküllőivel.

A budapestiek annyira megszokták volt a színpadról Lehmann esetét s diszitői leleményességét, hogy ha elutaztak valami szép vidékre, mely meglepte őket, ha láttak egy romantikus erdőrésztlet váromokkal, zord sziklacsoportot magasról lezuhánó vizeséssel, napzállatt égbenyúló hegyormok fölött, vagy egy szép holdvilágos éji tájat, fölkiáltottak: «Bravo Lehmann! No a minden kilátást elzáró szőlőlugasok, alacsony szobák tönklegeiből ez áltányra egyszerre kibukkanva, az előttük mértföldekre kitaruló gyönyörű tájkép láttára teljes joggal kiálthattak volna föl: «Bravo Lehmann! Ez ő volt, a szini meglepő hatások nagymestere.

Óráig szeretett volna az ember itt időzni

Khinai porcellán díszedény, állítólag a Tsing-uralkodók korából.

Régi japáni porcellán tányér.

Khinai porcellán díszedény, állítólag a Ming-uralkodók korából.

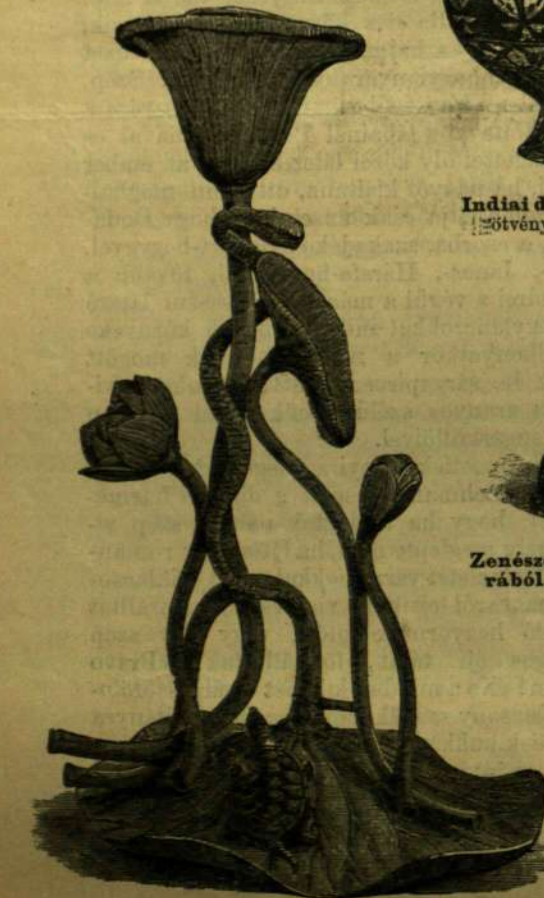
Tanulmány a madárelétről. Japáni rajz.

Indiai díszedény fekete (nikel) ötvényből ezüsttel kirakva.

Khinai porcellán díszedény, állítólag a Ming-uralkodók korából.

Gyertyatartó Lotus-növény alakjában.

Zenészek a mikado udvarából. Elefántesont faragás.

Kami, japáni bűbű

Elefánt eszennel kirakva

Khinai tárgyak.

Perzsa szőnyeg XV századból.

Perzsa agyagművek a XV-XVI-ik századból.

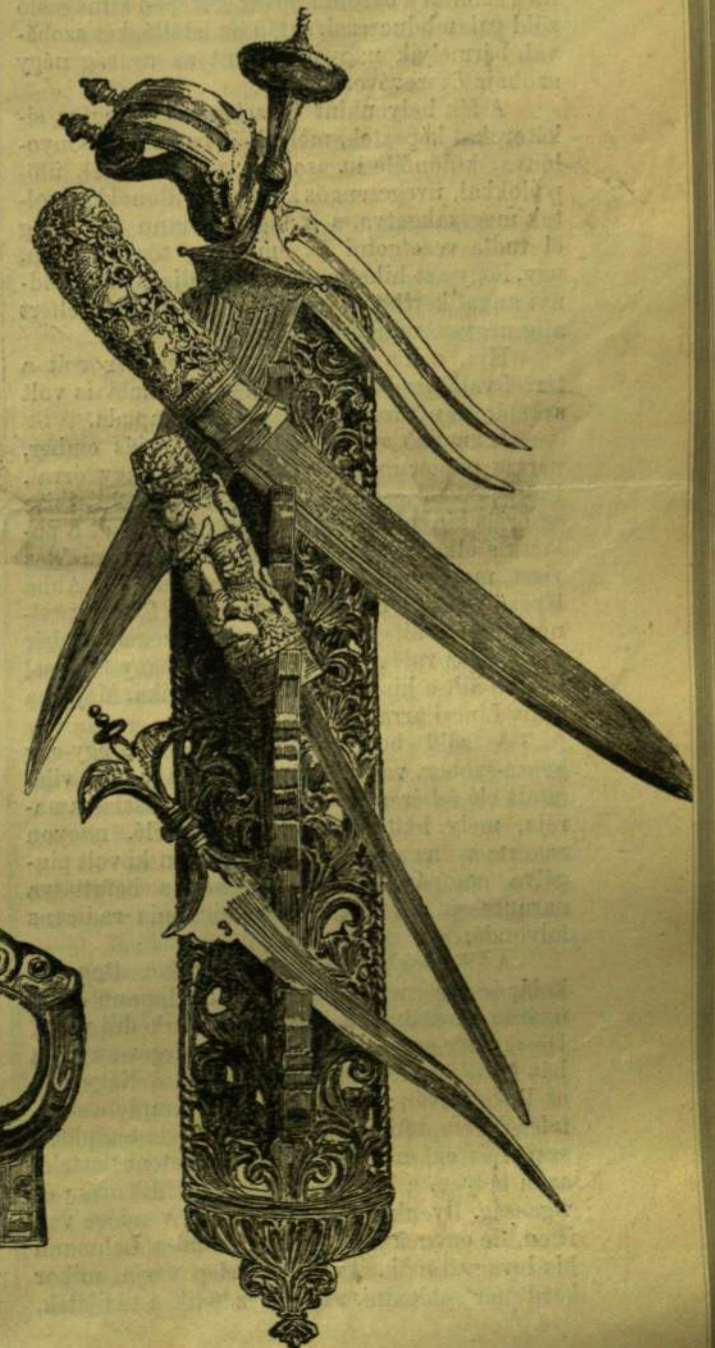
Khinai porcellán díszedény. Állítólag a Tsing-uralkodók korából.

Tanulmány a népeletről. Japáni rajz.

Khinai porcellán díszedény, állítólag a Ming-uralkodók korából.

Khinai templomi csésze, állítólag a Sang-uralkodókhoz korából. (1766 Kr. e.)

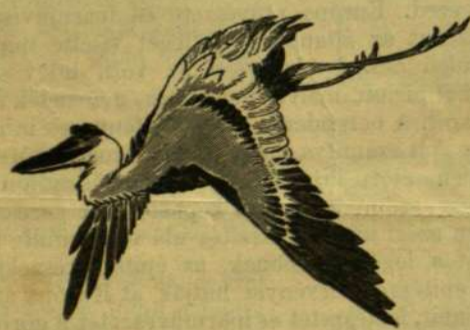
Hátsó-indiai (birmai) fegyverek.

festői nálok; minden tárgy művészi tekintetben önálló, független környezetétől, együttesen mindig csak festői hatást idéz elő. Az európai ember, ha tárgyat díszít, mindenképp annak középpontját és széleit emeli ki s a többi fölül beosztásánál az egyik oldalán ismétli a másiknak díszítését. A keleti művész díszítésének fősúlyát a tárgy egyik szélére helyezi és az egy helyre összpontosított nehéz tömegnek megfelelően a szabadon hagyott területet könnyű ékítéssel lepi el, mely terjedelménél fogva mégis egyensúlyozza amannak hatását. Az európai tárgy rendezésénél csak egy meghatározott szempontból élvezhet, csak egy bizonyos helyen van művészi indok. A keleti tárgy mindenütt érthető; önállóságánál fogva minden környezetbe beilleszthető. Ezért vonzza Európát a kínai és japán iparművészet, ezért képezik ezek a mai, háziurak kényétől függő, hurcolkodó neuzedékek eszményképét.

Képeinken iparkodtunk oly tárgyakat bemutatni olvasóinknak, melyek legalább némi fogalmat adhatnak a keleti művészek fantáziájának gazdagságáról, rajzolásuk jellemző voltáról, finom érzésokról kecsesség és pikánság iránt. Alig képzelhetünk a modern izlésnek megfelelőbb tárgyat, mint a könnyű, nyulánkló lotuszvirágot, lágy hajlásaival, melyet a természet legpontosabb megfigyelésével mintázott meg a japán művész és föl tudott használni gyertyatartóul a nélkül, hogy a növény bármely részét eltorzította volna. Modern genre festő büszke lehet, ha egy eltalálja egy-egy alak mozgását és jellemző vonásait, mint az Hoksaj tanítványának sikerült a sétáló asszonykáknál. A birmai fegyverek fogalmát adnak arról, hogyan olvad össze hátsó Indiában Khina és India iparművészet. A perza és indiai díszedények mutatják, hogy a Kelet munkásai nemes egyszerűségben tudnak versenyezni akár a klasszikus időkkel. A kínai és japán tárgyak csoportja, melyet Jules Jacquemart, a modern illusztrátorok nagymestere, tüjével karcolt, mutatja, hogy ezen tárgyak mi festőien illelnek össze még a véletlen által rendezve is.

Mindazonáltal csak halvány képét adja a Kelet tárgyainak, melyeknek szín és technikai tökéletesség adják meg fővarázsukat s épen ezért melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe az iparegyesület kiállítását, mely ha rendszeres egészten nem képez is, mégis az egyes tárgyak ritkaságánál, az egészen változatosságánál fogva fogalmat ad a Kelet gazdagságáról és pompájáról.

Pulszky Károly.

Leszálló daru. Japánai rajz.

Kolumbus Kristóf tetemei.

A közelebbi napokban Genuában és Páviában fényes polgári és egyházi pompával fogadták a san-domingói káptalan által a két város küldötteinek átadott *Kristófszekerényt*, melyben Amerika fölfedezőjének, Kolumbus Kristófnak két maroknyi hamva, néhány csont-aprólékkal vegyülve, volt bezárva. De hol volt Kolumbus eltemetve? San-Domingóban-e vagy Havannában? Hisz mindaddig történeti adatok bizonyították, hogy a nagy genuai porai Havannában, Kuba szigetén nyugosznak; hogyan magyarázható meg tehát e történelmi elleni tény?... Hja! a történelmi életrajzi rovatait meg sok küzgetés alá esnek, mert a mint az olasz mondja: «il tempo e galantuomo»... A tudománykedvelők előtt nem lesz talán érdektelen, ha röviden s hiteles adatok nyomán — a filadelfiai archaeologiai társulat jelentése szerint — eladom: mikép történetelt az ujkor e legelső s legnagyobb emberével is ily óriási tévedés!

Egészen a jelen év elejéig megingathatatlan hiedelem volt, hogy Kolumbus Havannában van eltemetve, de a múlt év végén egy véletlen eset földerítette az ellenkezőt, t. i. hogy az újvilág föltalálója soha sem volt ott eltemetve.

Tudjuk, hogy Kolumbus 1506. május 20-án Valladolidban halt meg, hol testét a ferenciek klostromában zárták el. Hét évvel azután tetemeit Sivigliába vitték és ott a karthausi Szent-Brunó-szerzetesek Las Cuevas nevű zárdájában helyezték el. — Tizenhárom évvel azután, elhunyt fiának, Don Diego-nak is ugyanazon sírboltban adtak helyet.

Itt nyugodott békében az életében annyit hányatott nagy ember földi maradványa egész 1536-ig, mikor innen is felásták s San-Domingóba (Hispaniola) szállították át, hogy eleget tegyenek életében többször nyilvánított ama kívánatának: hogy ott alhassa örök álmait, hol első amerikai gyarmatait alapította volt. A san-domingói sírbolt fedőjét Diego fiát s tehát Kolumbus unokáját, D. Luigi Kolumbus-t is.

Hanem még itt sem volt a nagy fölfedező porainak állandó maradása, mert az 1795-ben bekövetkezett ismeretes politikai s territorialis változások alatt a sziget francia hatalom alá kerülvén, a spanyol tengeri nagykövetség Kolumbus koporsóját onnan is kivételt s spanyol hajókon Havannába, Kuba szigetére vitették, mely még mindig a Kastigliai ház birtokában volt. Itt nagyszerű halotti pompával pontifikális szertartás mellett, a spanyol hajóraj jelenlétében, ugyanazon év március 19-én a főtemplom nagy oltára melletti kőfalazatban, és pedig az evangélium fölötti oldalon zárták el. Ily módon támadt azon kőhiedelem, mintha Kolumbus Havannában lett volna eltemetve. De már akkor mindjárt szellőre kelt a suttozó hír, hogy a francziák ezen kegyeleti kötelezettségükben is a szokott könnyelműséggel jártak el, s sokan kétségbe vonták, hogy ők a halhatatlan tengerész hamvedrét szolgáltatott volna ki a spanyoloknak. E szárnyaló hír alapján a kétely mindig nagyobbra nőtt, különösen a szerzetesek rendében, de minden fáradság s kutatás mellett sem lehetett e kételynek kellő alapot találni. Míg a senkinek és semminek nem kedvező idő egy véletlen eset által a sírboltok közt is fáklját gyujtott s letépte a titok szemföldét.

Alig egy évvel ezelőtt, s mialatt a san-domingói székesegyházban némi újításokat s kijavításokat czéloztak végbeinni, történetesen rátaláltak a D. Luigi Kolumbus koporsójára, melyről állítva volt, hogy ez is Havannába szállított volna a nagy napja tetemeivel együtt. Felbátorítva e fölfedezés által, tovább folytatták a nyomozást s végre is rájöttek a Kolumbus Kristóf porait őrző koporsóra, mely közel négy századdal ezelőtt volt oda letéve. Egy világi és egyházi tudósokból alakult bizottság szigorú vizsgálatot tőn a helyszínen s teljes világosságra hozta a tény, úgy hogy már nem lehet többé kételkedni, miszerint az 1795-ben felhaborgatott esontok, melyeket oly nagyszerű pompával szállítottak s temettek el Havannában, nem a Kolumbusok, hanem hihetőleg három igénytelen jámbor szerzetes testi maradványai voltak.

Most az új-jersey történelmi társulat kérest intézett az amerikai államokhoz a czelből, hogy közközlésen egy a nagy férfúhoz méltó mauzóleumot emeljenek. A kérés méltányos és valószínűleg teljesülni is fog; csak vajha még újból ne háborgatnák hamvait annak, kit életében s halálában örök híműlök üldöztek egyik világrész partjairól a másikra, s kinek még a kegyelet sem tudott századok után sem, nyugalmas és békét eszközölni ki, jutalom s méltó hála fejében!!

Bodola Lajos.

Stratford Redcliffe lord.

1788—1880.

Angolország egyik legtekintélyesebb diplomataja, Stratford Canning de Redcliffe lord, kinek hatása az első keleti háború alkalmával igen jelentékeny volt, a múlt hóban halt meg elagott korában frantói birtokán Tunbridge Wells mellett. Működése hazánk sorsára is befolyással volt s azért illő, hogy néhány sorban mi is megemlékezzünk róla.

Stratford Canning Londonban 1788-ban jan. 6-án született, atyja tekintélyes kereskedő

Stratford Redcliffe lord.

volt, s a híres Canning György, ki 1827-ben miniszterelnök lett s Angolország történetében jelentékeny szerepet játszik, közel rokoni közé tartozott. Stratford Etonban és Cambridgeben tanult s azután a külügyminiszteriumban nyert alkalmazást. Már 20 éves korában, mint attaché Konstantinápolyba ment Sir Robert Adair mellé s itt csakhamar követségi titkárrá lett. Oly hamar kitűnt tehetségei által, hogy 1814-ben, tehát 26 éves korában már teljhatalmu követ lőn Svájcban, hol a jelen helvét szövetség alakulásában tevékeny részt vett. A következő évben jelen volt a bécsi kongresszuson. 1820-ban Washingtonba küldetett s 1824-ben Szentpétervárra a görög kérdés megoldása végett. 1825-ben mint nagykövet jött Konstantinápolyba, hogy a szultánnal a görög nemzet érdekében mindent megtegyen. Ez ügyben szerzett érdemeiért nyerte a térszalagrend nagy keresztjét. 1828-ban a parlament tagja lett s mint ilyen sok ideig működött, de időközben a porta s Görögország között fölmerült diplomáciai kérdések elintézése végett többször utazott keltre s az ő közreműködése hozta létre 1832 júl. 21-én a végleges békét. 1833-ban szeptembertári nagykövetté nevezték ki, de Miklós czár nem akarta elfogadni s azért letette tisztjét. Parlamenti működése egész 1841-ig tartott.

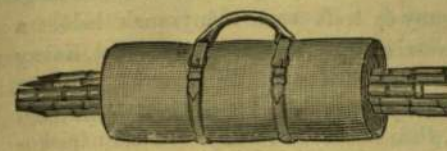
Ugyanezen időben telepedett le, mint angol nagykövet, állandóan Konstantinápolyban s innen kezdődött meg nagyhatású működése, melyet a különböző irányú és különböző politikai nézetet valló kormányok nem tudtak megváltoztatni. Tapasztalatait s hatalmát mindegyiknek igénybe kellett venni. 1849-ben a magyar szabadságharcnak Törökországba menekült bujdosó bajnokai főképp az ő szilárd és a magyarok ügyével rokonszenvező magatartásának köszönhetőek, hogy őket a porta az osztrák és orosz kormányok háborúval fenyegetőzése dacára sem adta ki, sőt oltalma alá vette. Tekintélye különösen a krimi háború alkalmával volt iránnyadó. Személyes barátsága Abdul Medzsiddel még szilárdabbá tette hatalmát. Európai államférfiúnak sohasem volt nagyobb tekintélye a portánál, mint neki s a tekintély hatása a népre is kiterjedt. Lelépése agkorra miatt történt.

Stratford a lordsgógot 1852-ben kapta, de mivel két házasságából csak egy fia származott s ez is elhalt 1878-ban, a czim vele együtt sirba száll, mint számos méltóságai és kitüntetései is.

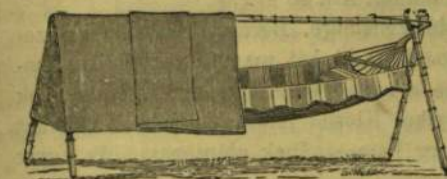
Hordozható függő-ágy.

No lám: gunyolni szoktak a csigát, mert a hátán magával hordja a házá, de azért ha elhagytuk lakásunkat s csak egy éjt kell is a szabadban töltenünk, már érzékenyen fáj a vesztés. Sőt iparkodunk is megközelíteni e csufolt állatot s találmányokat szövnünk a végből, hogy mindenütt felülhessük akár egy percz alatt sátorunkat. Mintha csak az ősök nomád hajlamai ujulnának meg bennünk.

Az a három ábra, melyet ide mellékeltem lát az olvasó, egy ilyen kicsiny, mindenütt felülhető otthon képvisel, melylyel kezünkben nem kell félünk akár a Sahara tizes napjától, vagy a tiszabögi égető homoktól. S mikor vala-

Hordozható függő-ágy összegöngyölve.

Hordozható függő-ágy takaróval.

hol Mező-Túr tájékán előntötte a vidéket a déli-báb, s nem látni az egész vidéken sehol egy fát, mely árnyékokat nyújtana, sehol egy épületet, mely hússal kínálna — legfeljebb talán a távoli kerek-torony látszik ide — akkor csak széjjel-szedjük a kézi táská alakjában magunkkal hozott otthonunkat, a földre szurjuk a négy karót, összekapcsoljuk őket felül egy rúddal, s reájok akasztjuk a függő ágyat, fölbök pedig az árnyékok tartó ponyvát: és azonnal el vagyunk látva az idő viszontagságai ellen. Kényelmes ágyban ringatózunk, a napsugárak nem férdözhetnek hozzánk, — de még a zivatar is megkímél, mert cseppjei nem bírnak a vízhatlan ponyván által-törni.

Egy percz alatt megcsinálhatjuk a nyugvó helyet, — s egy percz alatt »fölszedhetjük ismét a sátorfát.»

Egy magyar tanár a magyar tengerparton.

Dr. Dezső egyetemi magántanár, ki a természetudományi társulat megbízásából a fiúmei partvidéken feléig a magyar tenger állatvilágát tanulmányozta, haza érkezett, s nagyon érdekes és értékes szivacsgyűjteményt hozott magával. E gyűjteményben, mely ritkítja párját, sok eddig nem ismert szivacs nem és faj van. Ilyenek a gyönyörű alkatu mész- (kalk) szivacsok, melyeket dr. Dezső tengerünkben fölfedezett s nagyon érdekesek ama szivacsok is, melyek rákok hátraira ülepdednek és így tesznek szert helyváltoztatásra; mikor az ilyen rák által czipelt szivacs megindul, úgy néz ki, mintha egy darab tengerfenék kelne utra. Igen szépek a kovaszivacsok, melyek kehely, ág, bokréta stb. változatos alakban vannak meggyűjteményben. Magyar tengerünkben eddigelő ismeretes volt 27 szivacs faj, dr. Dezső 200-nál többet hozott. Egyik legszebb alakú új nem a magyar tenger szivacsai közül az, mely Trefort közoktatási miniszter nevére, Trefortia-nak kereszteltetett.

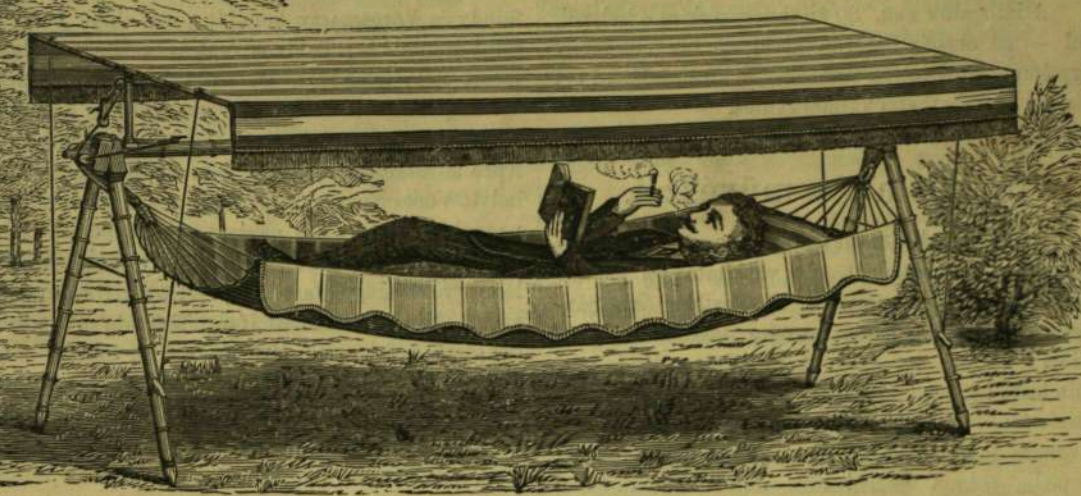
Dr. Dezső, a magyar tengerpart vidékein másodízben tartózkodása alatt is megnyerte hazánk ott lakó, olasz ajku polgárainak becsülését, szeretetét. Kirándulásai alkalmával hűjőjának egyik költő vendége sonettel tisztelte meg a magyar természetudományi-társulat megbízottját, mely a »Studio e Lavoro» című fiúmei lapban is megjelent és így hangzik:

All' illustrissimo Signore Dr. Bela Dezső Professore alla R. Università di Budapest nell' atto di sua partenza.

A te, Signor, che i cari lidi e l'onde Isti correndo del gentil Quarnero E gli studi volgesti del pensiero Alla Fauna, che a quello orna le sponde;

A te, Signor, che l'arde vie profonde Della scienza hai conte, e al cui severo Sguardo le leggi dell' eterno Vero Natura invano, ingelosita, asconde,

Memore ognor del generoso affetto Onde nuovi orizzonti alla mia mente Aprivi, ho sacri i palpiti del petto;

Hordozható függő-ágy ernyővel.

E ti segno, e ti fingo al pensier mio, Lontano tanto, eppure ognor presente, Cogli entusiasmi onde si anela a Dio!

Vittorio de Gaus.

Mélyen tisztelt Dr. Dezső Béla budapesti egyetemi tanár urhoz, eltávozására alkalmából.

Reád, Uram, ki kedves partjait és hullámain Bejártad barangolva a bájos Quarnerónak, És gondos buvárlatokat végeztél Faunájában, mely annak partjait díszíti;

Reád, Uram, ki nehéz és mély utaira Szántad magadat a tudománynak, és a kinek Tekintete előtt az örök Igaz törvényeit Hiában rejtegeti a féltékeny Természet,

Mindig emlékezem nemes működésedre, Mely által eszem új eszmeköröket Nyert és szívem érzetei nemesültek;

És téged követlek és reád gondolok lelkeimben, Bár távol, de mindig jelenben, Lelkesedéssel, bárhol — az Isten áldjon meg.

A magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlése Szombathelyen.

Az aug. 27-iki bezáró gyűlés elfogadta az új alapszabályokat, s ez az ideai vándorgyűlés legnevezetesebb mozzanata.

A gyűlés osztályainak felosztásában a négy csoport ezúttal is megmarad, úgy hogy szakférfiak és laikusok egyaránt részt vehetnek a vándorgyűléseken. Nemcsak orvosok, természetvizsgálók és matematikusok lehetnek tagjai, hanem mezőgazdák is s végül a társadalmi csoportba tartozó műkedvelők. Nők szintén tagok lehetnek és szavazati joggal is bírnak. Az intéző hatalom a központi választmány kezében van. Mielőtt valamely vándorgyűlés kezdődik, az állandó központi választmány minden előzetes munkát elvégez. Gondoskodik az előadásokról, időszaki kérdéseket tűz ki megvitatás végett. A ki tagja kíván lenni a vándorgyűlésnek, az ott a helyszínen, sajátkezűleg iratkozik be. A csoportoknak megfelelőleg van négy szakülése. Az orvos-sebészti megfigyeléssel, sebészettel s a közegészségüggyel foglalkozik. A természetudományi csoport körébe tartozik az élettan, embertan és ősrészt, továbbá a kémia és gyógyszerészet, valamint a geologia és ásványtan is. A matematikai csoport tagjai a matematika és fizika s a mérnöki és építési tudományokat művelik; végül a társadalmi osztály a statisztikát, a földrajzot és a meteorológiát, a gazdaság és állatgyógyítás érdekeit képviseli. A szakülések rendjének megállapításánál tekintetbe veszi a rendezőség, hogy a tagok más szakok üléseit is látogathassák. A vándorgyűlés tudományos estélyeket is tart a nagy közönség számára. A központi választmány tagjai lehetnek alapítók, kik legalább száz darab arany pályadíjat adtak, továbbá vagy hatvan fővárosi és tizenöt vidéki választót egyén. A gyűlésre már ápril havában küldik szét a meghívókat. Van aztán helyi bizottság is, mely a vándorgyűlésre az előkészületeket megteszi. A nyomatványok, melyek minden ily kirándulás alkalmával megjelennek, kétfélék: a »Napi közlöny»-t a titkárok szerkesztik s az minden reggel a történt dolgokról ad jelentést; a »Munkálataik» pedig egy szakértő bizottság felügyelete alatt jelennek meg s a beszédek s tudományos ülések és estélyek leírását foglalják magukban.

A bezáró gyűlésen terjesztették elő a számadásokat is. A bevétel volt 5826 frt, a kiadás 1928 frt.

Az összes vagyon, a fiúmei nagy emlék tőkéje, a pályadíjak tőkéje, stb. 7355 frt. A gyűlés köszönetet szavazott Sztupa György pénztárnaknak. A nagy választmány az idő rövidsége miatt nem juthatott megállapodásra a két új pályadíj kifizésére nézve; Szombathely városa és herceg Baththyány Gusztáv száz-száz aranyas pályadíjaira tehát a központi választmány fogja a kérdéseket kifizetni; az orvosi szakosztály azt indítványozta, hogy az egyik díjat a közegészség-üggyel szülő pályaműre tűzzék ki.

Még az 1882-iki vándorgyűlés helyének megállapítása volt hátra, s erre nézve Debreczen városa meghívása elfogadtatván, a gyűlés tárgya ki volt merítve, s következtek a bucsúbeszédék. A tagok nevében dr. Halász Géza, a város és megye részéről Grimm polgármester és Takács főispán szölkak. Legnagyobb hatású volt az elnökölő Szabó Imre püspök beszéde, mely után a gyűlés lelkesült ovációban részesítette a derék egyháznagyot.

Délben bucsúbedét volt a Sabariában, de azon már nem sokan vettek részt, mert többen elutaztak, s a kirándulások különböző csoportokba megkezdődtek.

Kirándulások rendezettek: Tarcsára, Borostyánkőre, Jákra, aztán Kis-Czellbe, honnan Ság-hegyre mentek; végül pedig a gleichenbergi fűrdőbe. Az idő nagyon kedvező volt a kirándulásokra.

A sághelyi kirándulás, Takács főispán vezetésével, a tudományra nézve érdekes fölfedezéssel járt. Őt delejes sziklára akadtak. Inkey Béla, ki Vas megye geologiai viszonyait tanulmányozta, már előbb észlelte e tüneményt s közölte Kunz Adolfal, s a két Gotthárdal. A sziklák az észak-keleti részen vannak s ezekhez közeledve, a delejtől azonnal forgóldik. Az őt sziklában delejes vasérc van. Az egyik szikla oly erővel hatott a delejtűre, hogy az egészen megfordult. A kemény sziklából a magokkal hozott új kalapácsokkal nagynehezen letörték egyes darabokat muzsomaik számára, de ezeknek már kevés hatásuk volt a delejtűre. Nevezetes, hogy a nép állítása szerint épen e vidéken időről-időre gőzölögne a föld; télen oly erősen, hogy az ember kezét is megégeti. Ugyane helyen egész télen át soha sincs hó. Lehet, hogy ez túlzás, de magok a kutatók is úgy találták, hogy a sziklák magas kőmérsékűek. A kutatásokat különben még folytatni fogják.

A gleichenbergi kirándulásban százhuszan vettek részt. A híres fűrdő indulásága nagy zivességet és vendégzeretetet tanusított a látogatók iránt. Feldbachtól kedve (Gleichenberg vasúti állomása) a kirándulók az igazgatóság vendégei voltak. Innen D'Orsay igazgató és Závori fűrdővezető vezetésével 24 kocsin vonultak be a fűrdőbe, hol diadal-kapu, magyar lobogó s a Rákóczi-induló fogadta őket, és a kocsi egyenesen a kirendelt szállásokra vitték a vendégeket.

A megérkezés augusztus 29-én reggel volt, s rövid pihenő után a látogatók a díszes gyógyterembe gyűltek össze, hol gr. Wickenburg Ottokár üdvözölte a szívesen látott vendégeket. E barátságos üdvözlésre Müller Kálmán válaszolt. Ezután a fűrdő nevezetességeinek és környékének megtekint-

tése következett. A svájci háznál villás reggeli várt, később pedig lakoma a furdóban.

A látogatás aug. 30-án búcsuztak el a helyről, hol — az ország határán kívül — oly előzékeny figyelmet tanúsítottak irántuk. E kirándulással ért véget a szombathelyi vándorgyűlés.

Irodalom és művészet.

A „Budapesti Szemle” 47-ik (1880 szeptember-októberi) száma megjelent, oly változatos és gazdag tartalommal mint rendesen. Első cikkje *Imre Sándornak* mint akadémiái rendes tagnak széköfoglalója: „A dal nyelvére”. A mit Imre Sándor ír, mindazt az aprólékoságig menő lelkiismeretes részlettanulmányok a magas eszmei tartalma elvonása jellemzi. E tanulmányában is feltaláljuk, és pedig szépen összeolvadva mind a részletezés, mind az általánosítás érdemét. Valódi esszé, melyből annyi élvezetet, mint tanulmányt meríthetünk. *Teglas* Gábor, a dévai főreáliskola derék tanára, Stanley afrikai utazását kezdi ismertetni (első közlemény) — élvezetesen s a föld- és természetrajzban jártas ember alaposágával. *Wertheimer* Ede, ki az új kor történelmi forrásait már évek óta kiváló sikerrel gyűjti s tanulmányozza s e végből most is Párisban időz, a XVIII. századbeli francia szalonokról ad vonzó képet. *Tilly* Iván az új-görögök államtudományi irodalmát ismerteti. Ifj. *Szinnyei József*, buzgó ifjú finnista, közvetlen szemléletből merített rajzát adja a finn paraszti életnek, viszonyainak jellemzőnek, sok érdekes vonással s ügyesen összeállítva. Megannyi önálló s nagy részben eredeti tanulmány. A szerkesztő, bár nem törekszik minden áron csak eredeti adni, jól teszi, hogy még a külföldi s világszerte érdeklő tárgyakat is önállóan dolgoztatja fel munkatársaival. A következő közlemények a szépirodalomrovatába tartoznak; *Szász* Károly két mutatványt ad Homér *Iliászából*, magyaros alexandriekben, mint újabb Baksvy is tette. Nem akarunk összehasonlítást tenni a két fordító közt, lapunkhoz mind a kettő közel áll; de örülnék, ha kézen-közön az egész Homert, vagy legalább az egész *Iliászt* így kaphatnók kezeikből. *Mallock* angol író érdekes novellája: „Positivismus egy szigeten: Az új Pál és Virginia”, sarkasmussal teljes modern beszély, Nagy László fordításában előzi meg a homéri fordításokat. Az irodalmi és társasági közlemények közt első Reclus nagy művének: „A föld-” nek ismertetése, a legilletékes tollból, *Hunfalvy* Jánostól. E szép mű, melyből a természettudományi társulat kiadásában az első kötet már tavall jelent meg s a második most készül, irodalmunkba is át van sajátítva s közönségünk előtt is ismeretes. A színházi szemlében a szerkesztő tárgyalja a nemzeti színház két legfeltünőbb újdonságát, a Bartók Legszébbjét s Csiky G. Proletárját. Kivált az elsőről nagyon szigorúan nyilatkozik s alkalmat vesz egyszersmind a szerző egész más téren (az élezip-irodalomban) való működése bírálatára is. Most egy érdekes tudományos polemia következik, *Mareczi* Henrik és *Pauler* Gyula közt, a szerkesztőhöz intézett két nyílt levél alakjában, kik közül az utóbbi az előbbinek a magyar történelmi kútfőkről írt művét bírálta volt s most e bírálat némely tételei fölött vitatkoznak. — A füzetet az akadémia irodalomtörténeti bizottságának felhívása zárja be, mely már a rövidebb időközű folyóiratokból s napi lapokból ismeretes. A tartalmas füzete ára 2 frt; előfizetés évi 6, egész évre 12 frt.

Csokonai Vitéz Mihály, írta *Haraszi* Gyula. E 362 kis 8-adrét lapra terjedő kötet bevezetésül szolgál Csokonai összes műveivel az Aigner Nemzeti Könyvtárban. A szerző, az életrajzi anyag összegyűjtésében s a két fő-író, Dombó és Toldy adatai egyeztetésében s új forrásokból kiegészítésében dicsegetéses lelkiismeretességgel járt el, s ez munkájának fő érdeme. Irodalmi ítéleteiben önállóságra törekedett s ezt is elérte — egyen kívül; saját elfogultságától, mely a költő iránti előszeretetében gyökerezik s ennyiben tisztelgetélt és rokonszenvedésünket is érdemli, nem bírt eléggé szabadulni. Csokonai kétségkívül kiváló költő volt; határozott egyéniség s nagyobb tehetséggel, mint a mennyit érvényesíthet birt; de a szerző tulbecsüli Csokonai befolyását költői irodalmunkra s annak utána következők.

vetkezett vezér-egyeniségeire, különösen Kisfaludy Károlyra és Vörösmartyra. Tudva van, hogy a Kisfaludy és Vörösmarty kora őt jóval alább becsülte mint érdemlé is; Toldy is csak igen későn szolgált neki igazságot. De azért, hogy pl. Kazinczy igazságtalan volt Csokonai iránt, szabad-e Kazinczy iránt oly igazságtalannak lenni, mint szerzünk. Apró következtelenségekkel sem maradt ment. Egy helytt Vörösmartyt „első nagy, sőt mindaddig legnagyobb költőnek” nevezte; s a következő lapon „a legnagyobb magyar költő” Arany János. Vagy a legnagyobb magyar azt akarja jelenteni: legmagyarabb? Mindezek mellett Haraszi Gyula műve mindenetre érdekes s — bár sok szó fé hozzá, — becses is. Mindenesetre jobb a közelebből (s épen Aignerrel is megjelent) ilyenféle irodalomtörténeti és életrajzi úgynevezett *tanulmányok* legfőbbjénél. A kötet ára 2 frt 20 kr.

„Szépirodalmi Könyvtár” cím alatt Aigner Lajos új vállalatot indított meg, mely — egyéb hasonló vállalatától külön tekintetében előnyös különözök alakban — kéthetenként 4—4 éves füzetekben ígérkezik megjelenni. Két első füzetében egyszerre két munka jelen meg, melyek mindenike több — talán 5—6 — füzetre fog terjedni. Az első: *Heine költeményei, Endrődi Sándor fordításában*; életrajzi s irodalmi bevezetéssel. Heinét sokan fordították már magyarra, több-kevesebb szerencsével; de talán néhány darabján kívül alig olyannal, a mi új kísérletet ne tűrne meg. Nehéz fordítani, tartalmi s alaki sajátosságait; legnehezebb hangjáért, melyet fordításban egészen eltalálni alig lehet. Endrődy tehetséges költőink közé tartozik a fiatal nemzedékben; de ez első füzetben (melynek nagyobb részét a bevezetés foglalja el) még kevesebb dal van, mintsem határozott ítéletet mondhatnánk sikere mértékéről. A vállalatban megkezdett másik műről, *Milko Izidor tárczaszerű elnevezett műveiről is*, melyek „Mindenütt és sehol” cím alá vannak foglalva, szintén későbbre tartjuk fel ítéletünket. Most csak a vállalat ajánlására szorítkozunk. Egy-egy füzete ára 30 kr.

„Petarca és Kisfaludy Károly” című irodalmi tanulmányra hírdet előfizetést *Rényi* Rezső, 80 kr-ral. A tanulmány, mely a „Szépirodalmi Figyelő”-ben jelent meg, sok új adatot is foglal magában. Az előfizetése Aigner Lajos könyvkereskedésébe intézendők.

A „Koszoru” szeptemberhavi füzete Frankenburg Adolf veterán íróknak fénynyomatu arcképeit közli, s maga Frankenburg visszaemlékezéseiből ír meg benne egy fejezetet „Petőfi és az Életképek” cím alatt. A füzet további tartalma: költemény Komocsy Józseftől, elbeszélés Margitay Dezsőtől; rajz Tórs Kálmántól „Az alban herceg” cím alatt; György Aladár képzőművész irodalmunkról ír, Vajda Viktor pedig „Gróf Benyovszkyról a francia irodalomban”.

„Vasárnapi Lapok” cím alatt Hevesi József fiatal író október 1-től kezdve társadalmi és szépirodalmi hetilapot indít meg. Az előfizetési ár egész évre 5 frt, és a „Vasárnapi Lapok” szerkesztőségi és kiadói hivatalához (dohány-utca 28. sz. a.) küldendő.

Mintán hasonló című lapoknál gyakran fordul elő tévedés, s eddig is gyakran megessett, hogy „Vasárnapi lap”, „Vasárnapi Lapok” cím alatt is érkezik hozzánk levelek, a tévedések elkerülése végett felkérjük olvasóinkat, hogy hozzánk intézett leveleik lapunk címet világosan írják ki. Ezt annál inkább ajánljuk figyelmükbe, mivel az újonnan meginduló vállalat egészen más természetű, mint a „Vasárnapi Ujság”, s nem illusztrált lap.

Új regény Jókaitól. Jókai négykötetes nagy történelmi regényen dolgozik, melynek tárgya a kurucvilág dicsőségében és csalódásában gazdag idejéből van véve. A regény az alakítandó szépirodalmi részvényvállalat kiadásában jelenik meg.

Kossuth emlékiratairól a „Republique Française” tárczaikkal közöl, a melyben igen rokonszenvesen nyilatkozik mind Kossuthról, mind emlékiratairól. **„Világos előtt”** ezimen Molnár György, ismert színigazgató emlékirataiból 16 ivnyi kötet fog megjelenni. Előfizetési ára 1 frt, mely szerzőhez szept. 15-ig Győrökre küldendő.

„Tizenkét röpirat.” Ilyen című zsidó ellenes havi folyóiratot indít meg Istóczy Győző képviselő. Az első füzete a jövő hónap jelenik meg.

„Tisza Lajos és udvara Szegeden.” Fény- és árnyképek, írta „egy ismeretlen.” Nyomatott Szeged-

den s kapható Grimm Gusztáv budapesti könyvkereskedése utján, ára 1 frt. Könyved, élénk toll rajzolataiból áll a száz és néhány lapnyi kötet. Találó megjegyzések, guny és tréfa sem hiányzanak belőle, a mint sorba veszi a királyi biztosi tanácsosokat, Kákay Aranyos-féle modorban rajzolva róluk képeit.

Iskolai könyvek. Aigner Lajos kiadásában megjelentek: „*Alak és mérték*”, elemi és felső népiskolák, valamint a polgári iskolák és tanítóképzők számára, írta Mayer Miksa, harmadik javított és a méterrendszerre alkalmazott kiadás. Ára 80 kr. — „*Világtörténet iskolai és házi használatra*”. A miniszteri tanterv alapján írta Führer Ignác, gyakorlati iskolai tanító és néptanár. Ára 40 kr.

Előfizetés zeneműre. Bernetti Bertalan előfizetési ívet bocsátott ki két magyar zeneműre, melyekre nézve a szerző engedélyt nyert, hogy azok közül az egyiket Klotild főhercegnőnek, a másikat pedig Koburg hercegnőnek ajánlhassa. Az egyik czime „*Alcsuthi hangok*”, csárdás zongorára és ez van Klotild főhercegnőnek ajánlva. A másik zenemű „*Szent-antali ábránd*” Koburg Filöp hercegnőnek ajánlva. Az előbbi mű csinos kiállításban már ellahyatta a sajtót, az utóbbi pedig október közepén jelen meg. Ára egynek-egynek 80 kr. Megrendelhető a szerzőnél (Buda, Pala-utca 6. sz.).

A nemzeti színház operájánál a vendégszerelés folytonos, miután a primadonna-hiányt nemcsak Nagyné halála, hanem Balzsán távolléte is súlyosítja. E héten *Keleti* Katalin asszony lépett föl, ki külföldi színpadokon szerepelt eddig. A „Mignon” operában Philine szerepét énekelte, de csak közép-szerű sikerrel. Hangjának nincs ősége, s a magyar szöveg kiejtésével is küzdenie kellett.

A népszínháznak most ismét zajos estéi vannak, mióta *Blaháne* harmadfélhavi pihenő után ismét megkezdte szereplését. Anguszts utolsó napján lépett föl először a „Sárga csikó” népszínműben, szorongásig telt ház előtt. A tapsoknak és kihívásoknak alig tudott vége szakadni. Ismétlődött e zajos fogadtatás másik este is, a „Piros bugyellár” előadásakor.

Jubileum. A nemzeti színház operájának egyik legrégebb művésze: *Köszegi*, a derék bassista, kinek pontossága és lelkiismerete közmondásos, s noha 37 éve tagja az intézetnek, ő miatta soha sem kellett a kitűzött előadást megváltoztatni. E jeles és törhetetlen tagja tisztelőre a színház az idén jubiláris előadást rendez. Az eszmét Odry Lehel penditette meg, s az opera tagjai rögtön felkarolták.

A képzőművészeti társulat műlapja. *Benczur* Gyula Münchenből hazaküldte „Szent István keresztelését” ábrázoló nagy képének egy tollrajzát. A kép Bécsen át került le hozzánk, a hol művészi körökben nagy feltűnést keltett. A karton a képzőművészeti társulat gyűléstermében van, s eltér a muzeumi ismert képtől abban, hogy a kép felső részén anyagok rajznak magassága 70, szélessége pedig 40 centiméter, s a társulat művészeti bizottsága elhatározta, hogy ép ily nagy alakban másoltsátja; egyszersmind azt is elhatározta, hogy Benczur Gyulához jeles műveért köszönő és elismerő levelet intéz.

A képzőművészetek gyámoltására Csongrád-megye 500 frtot szavazott meg és szándéka a jövő évben is hasonló összeget fordítani e célra.

A muzeum képtára részére a közoktatási miniszter *Böhm* Páltól Münchenben élő jeles életképességű tónktól „Dinnyeszüret az alföldön” című nagyobb festményt vásárolt meg.

A történelmi képekre hirdetett pályázatra művészeink közül sokan készítettek vázlatokat. *Greguss* Imre e napokban tért haza Münchenből s három vázlatot hozott magával. Az egyik a világségi fejeletét ábrázolja, a mint honvédek harcolnak kétségbeesve összetörök kardjukat; a másik II. Rákóczy Ferencnek Lengyelországból való visszatérését mutatja, a mint a fölkelők lelkesülten üdvözlik; a harmadik a király látogatását Szegeden.

Közintézetek, egyletek.

A mérnök- és építészegylet kirándulásai. A temesvári gyűlés után a mérnök és építészegylet tagjai Oravicza felé indultak, s innen az osztrák államvasut *aninai* kőszénbányájához mentek. Jaszenován aug. 26-án reggel külön vonatra szálltak, melyhez fedél nélküli kocsi is volt csatolva, hogy az érdekes vidéket és kanyargó hegyi vasutat annál jobban

lehesen látni. Sziklába véselt 14 alaguton, utvezetéseken, hídakon, hegyoldalon kapaszkodó pályán és elragadó vidéken haladtak. Krasovánál az óriási méz-égető kemenczét nézték meg, s délben értek Aninára, hol a szakemberek számára oly sok érdekes látival val: gépek, szénbányák, vasöntő műhelyek. Délután 5 óra körül indultak vissza a hatalmas telepről. *Bazásj* vasuton mentek s ott a „Széchenyi” gőzhajón meghálva, aug. 27-én reggel a *Vaskapin* át Turnu-Severinig rándultak. Visszatérőben *Orsovánál* Szörény megye tisztikara üdvözölte a kirándulókat. A városban több házra lobogókat tűztek ki. A korona-kápolna megszemlélése után *Mehádiára*, a Herkules-füldőbe utaztak, melynek környékén aug. 28-án délelőtti csoportonként kirándulásokat tettek, aztán *Zsigmondy* Vilmos tartott előadást a füldő geologiai viszonyairól. Az ebéden, hol a lelkes felkészítőnk nem hiányoztak, elhatározott, hogy a mérnökök és építészek egyesületének tagjai a honfoglalás 1000. évfordulójának emlékére pályadíjat fog leítesítenek. Elhatározták továbbá, hogy a Kazán-szorosban Széchenyinek emléktáblát állítsanak. A Herkules-füldőből aug. 29-én *Szegedre* értek a kirándulók, s az ott folyó nagy munkákat tüzetesen megtekintették. A Hungária szálloda udvarán az egylet tagjai tisztelőre fényes ebéd volt, melyben részt vettek az egyleti tagokon kívül a szegedi mérnökök, egy városi mérnökség néhány tagja, valamint a királyi biztosság műszaki osztálya *Lechner* Lajosnál élén. Az épülő Szeged egészben igen jó hatást tett a vendégre. Este az újszabados népkertben halesély volt, melyen az egylet mintegy 50 tagja jelent meg. Az éjjeli vonattal a vendégek Budapestre utaztak.

A természettudományi társulat által kiírt növényzeti nyílt pályázatra 18 ajánlat érkezett be. A bíráló biztosság dr. Janka Viktor muzeumi fővezér, dr. Mika Károly kolozsvári egyetemi tanársegéd és dr. Simkovic Lajos nagyváradi reáliskolai tanár ajánlatát fogadta el.

A Széchenyi-szobor bizottsága még nem oszlatkhatik fel, ama per miatt, melyet özv. gróf Waldsteinné ellen indított, az elhunyt gróf által a szobor talapzatára följánlott ötezer forint kifizetése végett. A per egybíránál jól áll s nem sokára el fog omlni. A Széchenyi-szoborra a leleplezés alkalmával letett koszorúk még az akadémia egyik termében vannak, honnan gróf Széchenyi Béla nem sokára a czeni sirboltba szállíttatja. A gróf a szoborbizottság minden tagjának följánlott egy-egy koszorút és szalagot, a szobor létesítése körül tizennyolc éven át való fáradozásaink emlékeül.

Az országos gazdasági muzeum, mely a Köztelek helyiségeiben van berendezve, s Girókuti F. vezetése alatt áll, vasárnap, hétfőn és csütörtökön folyton nyitva van. E muzeum valóban érdemes megtekintésre, főleg most, midőn a legszebb gyűmölcsök teteinek ki szemlére. Ugyanekkor látható a Közteleken az országos tanszer muzeum is.

Az állatkertben az őszszel is megtartják a szokott sorhuzásokat. Egy sorsjegy ára 10 kr. Huzások lesznek szept. 12-én, 19-én, 26-án, október 3-án és 10-én, tehát mindig vasárnap. A nyeresémtényrágok közt van 2 dámszarvas, 1 medve, 3 macj, 3 róka, 2 kecske, 4 kaka, 20 papagáj, 3 mókus, 20 ausztráliai pinty, 49 különféle éneklő, 40 kanári, 20 afrikai pinty, 10 páva, 12 francia rézce, 10 kakas és 10 galamb. A sorshuzás napján minden belépti jegy mellé egy-egy sorsjegy adatik.

A konstantinápolyi magyar egylet közelebb tartott közgyűlésén tisztelbéli tagokká választotta: Széchenyi Béla grófot, Falk Miksa, Csávoszky Lajos, Bródy Zsigmond és Szabó József szerkesztőket, Frank Mór kereskedőt, mint a kik a rövid idő óta fennálló egylet körül érdemeket szereztek. Az egyesület a király születésnapja alkalmából küldöttöleg fejezte ki érzelmeit *Calice* báró nagykövet előtt.

Egyház és iskola.

A budapesti egyetemen e hó első napján nyílt meg ünnepélyesen az iskolai év. Az egyetemi hallgatók még nem nagy számmal voltak jelen. A nagy teremben gyűltek össze a tanárok és az ifjak.

Margó Tivadar volt rektor nyitotta meg az ünnepélyt, vázolta a múlt iskolai év főbb mozzanatait és terjedelmesen szólvta az egyetemi jubileumról; végül pedig megköszönte a bizalmat, a rektori méltóságot átadta utódjának. Ezzel a mellette álló pedellus levette róla a méltóság jelvényét és dr. *Berger* Ev. János újonnan megválasztott rektorra

tette. A múlt évi dékának szintén az újon választottaknak engedték át az őket illető jelvényeket. Ezzel ismét helyet foglalta az új rektor kezdő meg széköfoglaló beszédét. Kiszotatott a jelenvoltak közt a dr. Margó Tivadar megbízására, *Erdey* tanácsjegyző által szerkesztett: „Jelentés a budapesti kir. tudomány egyetem újalakításának százados évfordulójának alkalmából 1880. május 13-án tartott ünnepélyről”. E munka első lapján a százados ünnepély megörökítésére veretett emlékdírm foglaltatik, a többi lapokon (92 nagy lap) az ünnepély fő leírása és az érkezett iratok közlével.

Az iparművészeti szakiskola föllállítását és tanárainak kinevezését már említettük. A hivatalos lap részletesen is közli e szakiskola programját s abból megemlítjük, hogy az új tanintézet szerves kapcsolatban áll a mintarajz-iskolával s az iparművészeti muzeummal és műfargarási tanműhelyvel is lesz egybekötve. Czélja: szakzsűr elméleti és gyakorlati kiképzésben részesíteni oly ifjakat, kik a műfargarás szakmájának szentelik magukat s a magasabb műizlést kifejtetni bennök. A szakiskolán kívül lesznek előkészítő tanfolyamok, melyekben az ékítő és műszaki rajzolás, mintázás, építészeti és iparművészeti stílyben adnak elő. Az oktatás ingyenes, sőt az olyan tehetséges növendékek, kiknek az előkészítő tanfolyam látogatása miatt rendes keresetük csökkenne, némi pénzsegélyt is kapnak. A műfargarási iskolába egyelőre csak tizenkét rendes növendék vesznek föl, oly iparos-segédet, kik legalább tizen-négy évesek.

Az esztergomi gimnázium díszes épületét e hó 8-án avatják föl. Az egyemeletes, palotaszzerű új épület a ferenczi kolostora és benczések szék-háza közt áll s Kovács Ferenc és Major Antal helybeli építómesterek tervei szerint létesült. Az eddigi gimnáziumi épület teljesen alkalmatlannak bizonyulván, közel tíz évig tartott a törekvés, hogy a célnak megfelelő helyiség emeltesék. A város 39 ezer forintot képviselő államkötvényt ajánlott föl az építkezésre, a bírnokprimás 5000 frtot, de a pannonhalmi főpátpat Kruesz Kriszostom nagylelkű adozatkészsége nélkül aligha volna ma már ily díszes iskola-épülete Esztergomban. A főpátpat oly kikötéssel, hogy a gimnázium katolikus és benczés jellege biztosítsassék, 20,000 frtot ajánlott föl. A kormány is 5000 forintot engedélyezett még az országos tanulmányi alapból. Két év előtt, 1878 okt. 22-én helyezett le ünnepélyesen az alapkövet. Az összes költségek 51,574 fttra voltak számítva, de időközben az építésnél oly nehézségek merültek föl, hogy 13,289 frtnyal több költség mutatkozott. A város utolsó 5000 frtot szavazott meg, a közoktatásügyi miniszter az országos alapból 8000 frtot, de négy évi részletben, s ekkép 6000 frtről adág kölcsön utján kellett gondoskodni. A pannonhalmi főpátpat ajánlotta meg a kölcsönvendő és évi részletben törlesztendő összeg kamatait. E szép iskola-épület megnyitási ünnepélyre készülnek most Esztergomban.

Dallos Gyula egyetemi magántanár hatóságilag engedélyezett nyelviskolájába tanulók fölvetetnek engedélyezett 15-ig, d. e. 9—12-ig, délután 3—5-ig. Lakása: belváros, kecskeméti-utca, 2. szám.

A Sippos Antal magán-zeneakadémijában a beiratás szept. 14-én kezdődik; a tantárgyak: zongorajáték, zeneelmélet és kamarai zene; a tandíj az előkészítő osztályban 8 frt, a felsőbb osztályban 10 frt havonként.

Mi ujság?

A király e hó első napján érkezett Krakkóba, s a legünnepélyesebb fogadtatásban részesült. Az uralkodó 1851 óta nem volt Galicziában, s mostani körútjához még politikai eseményeket is fűznek. Ő felséglét tüntető lelkesedéssel üdvözlik mindenhol, s a krakkói zajos napok Lembergen is ismétlődni fognak. *Krakkóban* 5 fősége szemlélt tartott a hadgyakorlatra összegyűlt csapatok fölött, aztán megtekintette a város összes intézeteit és történelmi nevezetességu helyeit, ezek közt a lengyel királyok ősi székhelyét a Vavel-palotát, mely Lengyelország szétvárlalása után az osztrák kormány tulajdona lett s kaszárnának használták. Most azonban 5 fősége visszajáradékta és megengedte, hogy császári laknak rendezzék be. Meglátogatta 5 fősége *Matejko* nagyhírű képműtermet is, ki épen most azt a jelenetet festi, mikor Szobieszky lengyel király a törökök ostroma alól megszabadítja Bécsét. Az uralkodó

odó e hó 4-ikeig időzött Krakkóban, s onnan folytatja körútját Galicziában.

József főherceg néhány nap óta a Margit-szigeten időz, s ide várják a közelebbi napokban Klotild főhercegnőt is. A főherceg üdülést keresni jött a kies szigetre, s egészségi állapotában a fordulat örvendetes. Valószínű, hogy 6 fensége már teljes jó egészségben vehet részt a czeplédi és pécsi nagy gyakorlatokban.

A Margitsziget és a Duna. A főváros legutóbbi közgyűlésén Királyi Pál fölhívta a figyelmet a Margitsziget legutóbbi veszedelmére. A szép sziget a Duna áradásának a pesti és ó-budai partok emelése által most nagyon ki van téve, szükséges volna tehát a védelemről gondoskodni. A közgyűlés erre elhatározta, hogy fölkéri a kormányt, a sziget megvédésére szükséges intézkedések megtételére.

A czeplédi hadgyakorlatok. Ő fősége e hó 23-án érkezett Czeplédre, hogy megtekintse a hadgyakorlatokat, melyekben nagy számú honvédsapat is részt vesz. A király a prefekturai épületbe fog szállni; a konyhát a városnál rendezik be, s a szomszédos kaszinó épületben lesz az étkező terem. A királyt külföldi tiszték is kísérik, valamint számos osztrák Landwehr-tiszt, kik a magyar honvédelmi miniszter engedélyével a gyakorlatokban is részt vesznek.

A román fejedelem Budapesten. Károly fejedelem a jövő hét valamelyik napján utazik át Budapesten országába, s ez alkalommal szemlélt tart a Rákoson amaz ezred fölött, melynek tulajdonosává uralkodónk nem régebben nevezte ki. A főváros román ifjusága testületileg fog tisztelkedni a fejedelemnél.

A keleti iparműkiállítás szeptember első napján nyílt meg az iparegyesület helyiségében, a ferenczi bazár-épületében, s két nagy termet foglal el. A megnyitási ünnepélyen a kormány Németh Imre miniszteri tanácsos és Herich Károly osztálytanácsos képviseltek, a fővárost Horváth tanácsos, az iparegyesület Havas Sándor alelnök, Mudrony Soma igazgató, Gelléri Mór titkár, stb. Gr. *Zichy* Jenő mint az egyesület elnöke rövid beszédet tartott a szépszámmal egybegyűltökhöz. Kiemelte az ily kiállítások hasznát, mely nálunk azért is fontos, mert kereskedelmünk kelet felé van utalva és szükséges, hogy a keleti izlést ismerjük. Kívánatos volna, hogy a legközelebbi szomszédos népek iparcikkéiből is rendeznének kiállításokat nálunk. Elismeréssel említi a kiállítás létesülése körül legtöbb érdemet szerzett intézeteket és egyeseket, ugymint a bécsi keleti muzeumot, a budapesti iparmuzeumot, dr. Pulszky Károlyt, gróf Zichy Ágostont, Xántus Jánost stb. E beszéd után *Mudrony* Soma kalauzolása mellett tekintették meg az egybegyűltet a kiállítást. Az első teremben török tárgyak vannak, ruházati cikkek, hímzések, agyag-készítmények, szőnyegek, fa- és csont-faragások, a második teremben Khina, Japán, Kelet-India, Borneo, Jáva iparcikkei. A jó izléssel összeválogatott műtárgyak nemcsak az iparosokra, hanem a nagy közönségre nézve is tanulmányosak, s *Pulszky* Károly rendezte szakavatottan; *Mudrony* és *Gelléri* pedig a katalógust állították össze. Gr. *Zichy* Jenő szintén érdekes tárgyakkal gyarapította a kiállítást.

A székesfehérvári „ősi ünnep”. Az e hó 8-án tartandó jótékony czélu ünnepély rendezői, kiknek élén *Zichy* Jenő gróf munkálkodik, mindent elkövetnek, hogy ez az ünnepély méltó utódja legyen a budapesti „Tavaszi”-nak. A környéken is nagy érdeklőség mutatkozik s az egész tudományról sokan készülnek Fehérvárra. A déli és nyugati vasut kedvezményekben részesíti az ünnepélyre utazókat, sőt az a terv, hogy a „vereskereszt egylet” budapesti igazgatósága szeptember 8-án külön vonatot indít Fehérvárra. *Zichy* Jenő gróf nyomtatott felhívásokat küldött a tudomány nagyobb helyiségekbe, valamint a fővárosba is. Az alkalmi lapnak, az „*Ősi emlékek*”-nek összes közleményei kézirati másolatok lesznek.

Kisfaludy Károly almafája. Az öreg fa ott állott a tétthi volt Kisfaludy-féle ház udvarán, melynek most Krisztinkovics Ede kir. semmitőszéki jegyző a birtokosa. Bandita-almát termett s közhiedelem szerint a költő egyik szép versében ezt örökítette meg. A mult szigorú tél kioltta a vén fát s most már

